Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 3000 Mk
Z odnoszeniem do domu 3750 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową 4500 Mk.
Zagranicą 9000 Mk
Cena pojed. egzemplarza 150 Mk

CENA 150 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz non. lub jego miejsce na str. 1.2.3. m. 400., w tekście m. 300
Nekrologi 400 mk. zwyczajne 200 mk

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 9)
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł

№ 24 7359. Środa, dnia 31 Stycznia 1923 r Rok XXXI

TELEGRAMY.

Z zagłębia Ruhry.

WIEDEN (AW.). 29. „Neue Freie Presse“ donosi z Essen. Wczoraj zostało ukończone obsadzanie wojskiem zagłębia Ruhry w odległości 200 klm. Kordon francusko-belgijski dotychczas nie jest połączony ani przez zamknięcie granicy, ani też przez linję celną. Ruch kolejowy naogół nie wstrzymany, z wyjątkiem linji, na których strejkują niemieccy kolejarze. Wczoraj zarząd kolei dostarczył kopalniom 13.000 wagonów pod transport węgla, dzisiaj zaś kopalnie zażądały tylko dostarczenia 8500 wagonów. Niemiecki zarząd kolejowy stara się o wycofanie jaknajwiększej liczby wagonów i parowozów z zagłębia Ruhry, aby w chwili, gdy nastąpi ewentualne zamknięcie ruchu z zagłębia do Niemiec, Francuzi zatrzymali jaknajmniej materjału kolejowego. Służba pocztowa funkcjonuje bardzo nieregularnie. Urzędy pocztowe w zagłębiu nie przyjmują przesyłek pieniężnych i poleconych. W urzędzie pocztowym w Essen. wojsko francuskie zarządziło cenzurę listów, w odpowiedzi na to urzędnicy zawiesili pracę i oświadczyli, że dzisiaj jeszcze rozpoczną strajk o ile wojsko francuskie nie opuści poczty.

Awantury faszystowskie w Monachjum.

GDANSK (AW.). 29. Mimo stanu oblężenia w Bawarji narodowi socjaliści przybrani na ramionach w czarne opaski z krzyżem antysemickim w stalowych hełmach i ze sztandarami w ręku przy dźwiękach 5 orkiestr odbyli po ulicach. Monachjum demonstracyjne, podburzające pochody, jako zakończeniev całego szeregu mittingów, na których przemawiał znany ich przywódca Hittler. Policja nie zdołała przeszkodzić ani zgromadzeniom ani pochodowi.

Odbudowa Austrji.

WIEDEN (AW.). 29. Wszystkie pisma dają wyraz zadowoleniu z korzystnego stanu kredytowego. Jak donoszą z Paryża, rokowania z grupą finansistów londyńskich rozpoczęły się już w bieżącym tygodniu. Austryjacki minister finansów jutro wyjeżdża do Londynu, zaś kanclerz Seipel pozostanie w Paryżu aż do końca sesji Rady Ligi Narodów. Minister Grünberger w wydziale udzielonym w Paryżu sprawozdawcy „Petit Parisien“ stwierdza, że Austrja od czasu zawarcia pokoju poświęciła wszystkie swoje siły gospodarczej odbudowie. Dzięki temu Austrja, która nie posiada żadnych kopalń węgla i w chwili zawarcia pokoju odcięta była od wszystkich swoich normalnych linji komunikacyjnych, ponownie stała się ośrodkiem gospodarczym, jak również udało się jej nawiązać ze swoimi sąsiadami normalne stosunki handlowe. W końcu minister Grünberger zaznaczył, że uzdrowienie finansów Austrji będzie możliwe w ciągu 2 lat, jeżeli Austrja uzyska kredyt w wysokości 650 miljonów koron w złocie.

Rumunja a Węgry.

GDANSK (AW.). 29. „Petit Journal“ donosi z Budapesztu; że Rumunja skoncentrowała na granicy węgierskiej rzekomo 4 dywizje. Wskutek tego prezydent ministrów węgierskich wysłał do koalicji notę, wskazującą na niebezpieczeństwo wytworzonej sytuacji.

Amerykanie chcą większy procent

BORDEAUX (AW.). 29. „Petit Journal“ donosi z Londynu: Kanclerz Skarbu Baldwin po powrocie z Waszyngtonu, oświadczył przedstawicielom prasy, że rząd Stanów Zjednoczonych nie przyjął propozycji angielskiej w sprawie długów sojuszniczych wobec Ameryki. Jako powód odmowy rząd waszyngtoński podaje, że stopa procentowa 3 proc. proponowana przez Anglję jest za niska. Dalsze pertraktacje okazały się wobec tego bezcelowe; dyskusja raczej utrudniła tylko rokowania. Anglja musi obecnie albo przyjąć, albo odrzucić warunki Ameryki. Decyzja zależy tylko od rządu.

Poincare do Kemala.

BORDEAUX (AW.). 29. „Petit Parissien“ twierdzi, że Poincare wystosował do Kemala paszy telegraficzne wezwanie, aby Kemal nareszcie umożliwił zawarcie pokoju. Rząd angorski wezwał Kemala paszę, bawiącego obecnie w Smyrnie, aby powrócił do Angory.

O zbrojenie Węgier.

WIEDEN (AW.). 29 Korespondent „Neue Freie Presse“ donosi z Belgradu, że na skutek inicjatywy czechosłowackiej Mała Ententa zażądała od Rady Ambasadorów zbadania dotychczasowej czynności Komisji kontrolnej na Węgrzech, aby móc stwierdzić na miejscu obecny stan armji węgierskiej.

Likwidacja niem. własności w Wielkopolsce.

POZNAN (AW.). 29. Komitet Likwidacyjny w Poznaniu postanowił zastosować przymusową likwidację przez przekazanie na rzecz państwa: 1) dóbr rycerskich Ruchocice, powiat Wolsztyński i 70 akcji cukrowni Opalenickiej po 1000 marek nominalnej wartości, własność Leona von Tiedeman, 2) majątku ziemskiego Piotrowo, powiat Kościański oraz 40 akcji cukrowni w Kościanie po 500 marek, własność Ludwiki Günter, 3) dóbr rycerskich Chwalibogowo z przynależnościami, powiat Wrzesieński oraz 124 akcji cukrowni we Wrześni po 500 marek, własność Rudolfa Skrbensky, 4) majątku ziemskiego Tarnowo w powiecie Strzelno, własność H. Nau, 5) majątku ziemskiego Starzyński-Dwór i Rodyszewo, powiat Pucki, własność Gerarda Behrend von Grass, 6) majątku ziemskiego Pa. szewo, powiat Pucki, własność Cuno von Rützen Kositzkau, 7) majątku ziemskiego Lalków, powiat Gniewski własność Herberta von Conrad 8) majątku ziemskiego Nicwald, powiat Grudziądzki i 22 akcji cukrowni w Mełnie po 500 marek, własność Emilji Meier.

Kryzys w Łodzi.

ŁODZ (AW.). 29. Na posiedzeniu związku farbiarzy zarobkowych, wobec braku gotówki, opłata barwniku we frankach szwajcarskich, oraz podwyższenia płac robotników, postanowiono zażądać od fabrykantów regulowania w gotówce większej części rachunków. Właściciele farbiarni wymówili robotnikom pracę na 2 tygodnie i po upływie tego czasu zamierzają zamknąć fabryki jeśli warunki się nie zmienią.

Gdynia.

GDYNIA (AW.). 29. W dniu 30 bm. w ministerstwie przemysłu i handlu odbędzie się konferencja, na której omówiony zostanie plan robót portu w Gdyni. W konferencji wezmą udział przedstawiciele ministerstwa skarbu i robót publicznych.

Walka z lichwą w Łodzi.

ŁODZ (AW.). 29. Do dyspozycji referatu walki z lichwą przy Komisarjach Rządu w Łodzi został przydzielony lotny oddział policji złożony z 12 funkcjonarjuszy. Policja łącznie z urzędnikami referatu przedsięwzięła szereg rewizji w celu przeciwdziałania magazynowaniu artykułów pierwszej potrzeby.

Znalezione w kilku domach ekspedycyjnych ogółem 6 wagonów mąki pszennej, 6 wagonów ryżu, 2 wagony kawy mielonej, 650 beczek łoju, 4 skrzynie papierosów itd.

Komunikacja powietrzna.

PARYZ (AW.). Francuski sekretarjat stanu dla spraw żeglugi i transportów powietrznych rozwija działalnosć w kierunku znacznego rozszerzenia międzynarodowej francuskiej sieci komunikacyjnej zarówno pasażerskiej jak towarowej. W roku bież. z inicjatywy rządu francuskiego mają być uruchomione następujące linje: 1) Paryż—Le Havre, 2) Paryż — Dijon — Lyon —Marsylja — Algier, 3) Paryż—Bordeaux Bayonne, 4) Paryż — Marsylja — Wenecja, 5) Lyon — Tour — St. Lazare, 6) Algier — Oran.

Inicjatywa rządowa w tym wypadku wyprzedza znacznie inicjatywę prywatną. Eksploatacja wszystkich linji powierzona będzie przedsiębiorstwu prywatnemu, które jednak będzie działać pod ścisłą kontrolą rządu.

Przeciw strajkom kolejowym

PARYZ (AW.). Rząd francuski czyni najenergiczniejsze przygotowania celem zabezpieczenia się przeciwko dalszym strajkom kolejowym. W tym celu ministerstwo wojny poleciło wystawienie kontyngentu wszystkim kolejom zarówno rządowym, jak i prywatnym. Wobec pogłosek o militaryzacji personelu kolejowego Ministerjum Wojny komunikuje, że zarządzenie to zostało wydane w celach jedynie prewencyjnych

Kryzys w Ameryce.

LONDYN. „Prz. Wiecz“ Ubiegły rok wykazał w Stanach Zjednoczonych rekord bankructwa. Zbankrutowało tam 22.000 firm, co stanowi 11.9 proc. w stosunku do r. 1921. Niewyrównania osiągnęły ogólną sumę 65 miljonów dolarów. Najwięcej bankructw liczą stany południowe, największe straty poniosły stany środkowe.

Sowiety wywołują rozruchy w Persji.

MOSKWA. 29. Z Teheranu donoszą, że toczą się tam walki uliczne. Powodem jest agitacja sowiecka, popierana przez Angorę, Rząd Kawama przerwał układy o traktat handlowy z Sowietami. Wywołało to niezadowolenie śród kupców, którzy zażądali od szacha, aby usunął gabinet Kawama. Kupcy żądają traktatu z Sowietami.

MOSKWA. 29. Szach zawezwał gabinet do ustąpienia. Kawama zażądał trzech dni do uzyskania większości w parlamencie. Sowiety prowadzą agitację antyangielską przy pomocy sprawy traktatu handlowego. Na granicy anglo-perskiej wybuchnęły rozruchy antyangielskie. Wojsko wysłane.

O Sachalin

MOSKWA. (A.W.) „Izwiestja" w artykule poświeconym sprawie Sachalinu piszą, że Japonja odkłada załatwienie kwestji Sachalinu pod protekstem nieustalonych stosunków z Rosją. Zważywszy jednak, na zawarcie przez Sowiety umowy koncesyjnej z kapitalistami amerykańskimi o eksploatacji nafty sachalińskiej „Izwiestja" wypowiada pogląd, że tak samo jak Japonja pod wpływem Ameryki oddała Chinom prowincję Szantung, tak samo zwróci Rosji Sachalin.

Sport w Polsce

WARSZAWA (A.W.) 29 Polski Związek Zawodowy organizuje w Warszawie dnia 3-go i 4-go marca r.b. polski kongres sportowy. W kongresie uczestniczyć będą członkowie wszystkich polskich związków sportowych, członkowie Państwowej Rady Wychowania Fizycznego, oraz członkowie komitetu olimpijskiego. Do wzięcia udziału w obradach kongresu będą zaproszeni przedstawiciele władz państwowych, w których zakresie działania leży popieranie sportu, pozatem przedstawiciele prezydjum związku miast i zarządu wszystkich stowarzyszeń nauczycielskich i lekarskich.

Jako główny temat zjazdu ustalono:: 1) społeczne zadanie Sportu Polskiego; 2) opieka rządu nad ruchem sportowym; pomoc gmin dla sportu; 3) uregulowanie w drodze ustawodawczej stosunków państwa do życia sportowego. Pozatem utworzone będą 4 komisje 1) propagandy, (prasa wydawnicza), 2) wychowawcza) (sport szkolny), 3) sport wojskowy (zawody) 4) najpilniejsza pomoc sportu polskiego.

Ile wojska Francja wysłała do zagłębia Ruhry

BERLIN. (A.W) „Germania" donosi: ilość wojsk francuskich, która wkroczyła do Essen da się ustalić mniej więcej w ilości dwóch korpusów, t. zn. 3 dywizji piechoty i jednej dywizji kawalerji. Kawalerja cała skoncentrowana jest w okolicy Düssendorfen - natomiast piechotę rozdzielono pomiędzy miejscowości, w których istnieją największe przedsiębiorstwa - mysłowe.

Biuro informacyjne dla emigrantów

WARSZAWA. (A.W.) 29 Reemigranci polscy wracający z obczyzny do kraju przywożą z sobą oszczędności, które przerachowane na walutę polską reprezentują dość pokaźne sumy.

Pozbawieni dokładnych wiadomości o warunkach gospodarczych w Polsce, często zmuszeni są czerpać wiadomości ze źródeł przeważnie nieodpowiednich i narażeni są na wyzysk ze strony nieuczciwych jednostek. Podobny stan rzeczy wytwarza wśród nich niezadowolenie z powodu istniejących w Polsce stosunków. Wielu z tych reemigrantów, rozczarowanych po przybyciu do Polski, wraca do St. Zjednoczonych, wywierając wpływ na swych rodaków w kierunku nieopuszczania swych siedzib.

Celem uniknięcia tego rodzaju skutków nieznajomości wśród reemigrantów stosunków gospodarczych w Polsce, Urząd Emigracyjny przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej postanowił stworzyć z dniem 1-go lutego b.m. specjalne Biuro Informacyjne, które miałoby za zadanie udzielać reemigrantom informacji natury czysto praktycznej; jak znaleźć pracę w danym zawodzie, dokąd zwrócić się w sprawie nabycia gruntu i parceli w jakich okolicach kraju powstają drobne - przedsiębiorstwa i gdzie poszukiwani są rzemieślnicy. Informacje te Biuro otrzymywać będzie perjodycznie od odnośnych instytucji państwowych i samorządowych, a więc:

1) państwowych urzędów pośrednictwa pracy.
2) Okręgowych urzędów Ziemskich.
3) Magistratów i Sejmików ponadto od izb przemysłowych.

Prócz tego Biuro udzielać będzie, jak się to praktykowało dotychczas, odpowiednich informacji emigrantom polskim udającym się na obczyznę w zakresie warunków podróży i przepisów emigracyjnych, które obowiązują w krajach zamorskich i kontynentalnych. Informacje te będą czerpane również ze źródeł oficjalnych t.j. raportów konsularnych naszych placówek zagranicznych. Ponadto Biuro wydawać będzie specjalne broszury i komunikaty z dziedziny spraw za-emigracyjnych. Prowadzenie biura powierzone zostało p. Dr. Ignacemu Popiel Szmidtowi b. sekretarzowi poselstwa.

Zjazd fabrykantów w Poznaniu

POZNAN (A.W.) 29 Celem ustalenia wspólnych wytycznych dla przemysłu zachodniej Polski i omówienia ogólnych warunków życia ekonomicznego zwołany został przez komitet organizacyjny związku fabrykantów zachodniej Polski zjazd fabrykantów do Poznania na dzień 28 i 29 b.m. Obrady zjazdu rozpoczęły się 28 przed południem w Bazarze. Zagaił je imieniem komitetu organizacyjnego dyr. Samulski, który powitał delegatów w liczbie około 200, między nimi kilku delegatów z innych dzielnic Polski. Zjazd ukonstytuował się wybierając na marszałka p. Samulskiego, poczem inż. Suchowiak wygłosił obszerny referat na temat: „Postulaty gospodarcze Zachodniej Polski", ujmując szereg najważniejszych zagadnień. Nad referatami wywiązała się obszerna dyskusja, w której zabierali głos przemysłowcy oraz poseł Andrzej Wierzbicki, imieniem Związku górnictwa, hutnictwa, i finansów polskich. Następnie rezolucje przedstawione przez dyr. Suchowiaka odesłano do komisji redakcyjnej. Po wspólnym obiedzie odbyły się dalsze obrady popołudniu. Wypełniły je referaty prof. Taylora o sprawie walutowej w stosunku do przemysłu i handlu i dyr. Samulskiego o postulatach związku fabrykantów i jego celach. Wieczór spędzili uczestnicy zjazdu w teatrze. Dziś dalszy ciąg obrad i zamknięcie zjazdu.

Czerwona armja w dobie obecnej.

Rewolucja marcowa 1917 roku sprawiła głębokie wstrząśnienie w organizacji armji rosyjskiej. Nagłe przewroty w rządzie doprowadziły ją do zupełnego rozkładu. Skoro nastąpił bolszewizm w październiku 1917 roku z dawnej armji pozostała jedynie masa czerwonej gwardji ożywionej komunistycznemi ideami, lecz zgoła niezdolnej do stworzenia mocnego frontu przeciw zewnętrznemu wrogowi.

Lecz zapewnić istnienie komunistycznego ustroju mogło tylko wojsko.

To też pierwsze wysiłki rządu bolszewickiego były skierowane ku zorganizowaniu regularnej armji. Przystąpiono do dzieła z całym pośpiechem. 28 stycznia 1918 roku ukazał się dekret o organizacji ochotników czerw. armji, robotników i chłopów, jak również kilka miesięcy później nowy dekret, (który do dziś dnia istnieje z pewnemi zmianami) o tworzeniu tej armji na zasadzie przymusowego poboru. I to gwałtowne przejście od teorji armji ochotniczej do armji normalnej, polegającej na powszechnym zaciągu jest nader charakterystyczne dla rządu bolszewickiego, dążącego niezłomnie do rozporządzania potężnem narzędziem militarnem, które w okolicznościach niedawnych musiało się stać regularną armją.

Narazie armja ta walczyła wewnątrz państwa dla ugruntowania autorytetu rządu bolszewickiego. W tych warunkach, oczywiście nie było mowy o prawidłowej organizacji. Sporadycznie utworzono oddziały, posyłając je później na zagrożony front. W ten sposób powstały liczne dywizje, które poszły na pierwszy ogień.

W chwili podpisania pokoju ryskiego 18 marca 1921 r. armja bolszewicka osiągnęła największy rozwój liczebny, nie mniej jednak była w okropnym nieładzie.

Liczyła natenczas 70 dywizji piechoty, 17 dywizji jazdy i około 2500 armat.

Ludzi, którzy pełnili służbę w tej armji było około 5 miljonów.

Wojsko olbrzymie zniknęło jednak po strasznej klęsce nad Wisłą.

Co do istotnej organizacji armji, to była ona najdziwaczniejsza, jak tylko można sobie wyobrazić Oficerowie i podoficerowie zmuszeni wziąć udział w starych działaniach wojennych, bez możności połączenia się w grupy podczas określonego czasu, żeby się oddać systematycznej pracy, bez instuktorów (ta rola nie mogła być powierzoną starym oficerom, uważanych za zbyt reakcyjnych). bez wyraźnych ustaw—to wszystko świadczyło o największej nieświadomości tego, co tyczy się sztuki i administracji wojskowej.

Natychmiast więc po zawarciu pokoju przystąpiono do opracowania programów dla administracji wojskowej.

Oprócz szkół centralnych każda dywizja, każda brygada posiada oddzielne kursy dla oficerów i pod oficerów. Wyniki tej pracy są istotnie znaczne. W połowie 1922 roku istniało mniej więcej 250 szkół wojskowych. z przeszło 50.000 uczniów.

Również wiele jest specjalnych szkół polityczno-wojskowych dla młodzieży. Cała literatura wojskowa odgrywa w tej mierze dużą rolę. Oprócz perjodycznych tygodników wojskowych ogłasza się wiele wykładów z doświadczeń ostatniej wojny.

Obecnie jest w ruchu 52 fabryki broni, z których 10 — broni wybuchowej, 10 — armat, 6 — broni palnej, 15 — aeroplanów.

Faktem jest jednakże, że żołnierz czerwonej armji w dużym stopniu musi liczyć na własny spryt i „przemysłem" starać się o wyżywienie. W najgorszem jednak położeniu znajduje się przewóz niezbędnych artykułów. Należy bowiem zauważyć, że stan kolei żelaznych jest opłakany i że natrafia się na wiele trudności w zdobywaniu węgla.

Bogata Anglja redukuje swe wydatki

Główny parlamentarny współpracownik Reutera podaje rozmaite ciekawe dane, tyczące się wypracowania nowego angielskiego budżetu. Rozmaite ministerja, powiada on, poczyniły wielkie oszczędności, ale parlament żąda jeszcze dalszych. Każdy minister miotany jest częstokroć przeciwnemi wprost uczuciami przy układaniu i skreślaniu poszczególnych pozycji swego budżetu. Jako szef resortu musi myśleć o jego potrzebach, i przyszłorocznej działalności, wymagającej pieniędzy,—jako zaś członek gabinetu musi starać się wespół z innymi kolegami o jaknajdalsze oszczędności. Budżety rozmaitych ministerstw krążą obecnie między ministerstwami a gabinetem tam i z powrotem i ostateczne ich ustalenie może nastąpić dopiero za dwa — trzy miesiące.

Gladstone zwykł był mawiać, że żaden minister finansów nie dorósł do swego zadania, który w czasie układania budżetu nie groził przynajmniej z pół tuzina razy swoją dymisją. Przed wojną też odbywała się zawsze gwałtowna walka w łonie gabinetu między ministrami, żądającymi jaknajdalszego uwzględnienia swoich potrzeb, że minister finansów, który się ma o tyle na lepsze, że minister finansów w swej walce o zmniejszenie wydatków nie jest odosobniony, lecz popierają go w tem koledzy z gabinetu. Wobec nacisku opinji publicznej, jego decyzje zmierzające do redukcji wydatków państwowych nie mogą natrafić na opór żadnego polityka, który dba o swą popularność. Nadto ma on obecnie

do pomocy komitet finansowy gabinetu, który dokładnie bada każdą pozycję i jest współodpowiedzialny za budżet.

Nadzieja na zniżenie stawek podatkowych, zależy w równej mierze od polepszenia się sytuacji w życiu handlowem i od zwiększenia się wskutek tego dochodów podatników, jak i od zmniejszenia wydatków państwowych.

Jeżeli te dwa czynniki nie połączą się razem widoki podatników nie będą zbyt jasne. Teraz jest większa nadzieja na polepszenie życia handlowego, aniżeli kiedykolwiek w ostatnich latach; przyczyniło się do tego, zwłaszcza zajęcie Ruhry przez Francję, przez co najgroźniejszy konkurent Niemcy zostały pozbawione surowca, a musząc go kupować po cenie światowej nie mogą już zabijać przemysłu angielskiego swą taniością. Także oszczędności są przedsiębrane coraz większe, ale jeszcze nie da się dokładnie powiedzieć jaki będzie ich ostateczny rezultat.

Procentowo największe oszczędności w stosunku do dawniejszych budżetów porobiono w ministerstwach drugorzędnych, ale to na całokształt wielkiego wpływu niema, chodzi bowiem głównie o najważniejsze ministerstwa. Poważne zawikłania zagraniczne albo też niepomyślne zakończenie pertraktacji w sprawie bliskiego wschodu zwaliłoby naturalnie wszystkie obliczenia. Dotychczas jednak nie stało się nic, coby spowodowało przekroczenie budżetu. Środki bezpieczeństwa jakie przedsięwzięło w sprawie Dardaneli, spowodowały wydatki w wysokości dwóch i pół miljona funtów. Miarodajne czynniki sądzą, że budżet wojskowy da się zmniejszyć jeszcze w tym roku o 10 miljonów funtów.

Co się tyczy pensji spowodowanych przez wojnę, to zmniejszają się one automatycznie, gdyż część rannych i chorych wyzdrowiała, część zaś wymarła lub wymiera, z powodu swych chorób lub ran. Także budżet minist. pracy i zdrowia publicznego zostanie silnie zredukowany, a ministerstwo poczt będzie także miało zwiększone dochody przy zmniejszonych wydatkach. Z drugiej jednak strony należy oczekiwać zwiększonych wydatków na budowę domów i zasiłki dla bezrobotnych. W końcu decydujący wpływ na dalsze losy angielskiego podatnika wywrze rezultat układów ministra finansów ze Stanami Zjednoczonymi w sprawie dalszych spłat długów wojennych.

Ile mamy płacić na państwo.

Według preliminarza budżetowego, uchwalonego na pierwszy kwartał roku bieżącego państwo polskie miało wydatków 1,153 miljardów marek kwartalnie, co czyni rocznie 4 biljony 626 miljardów marek. Jest to liczba, której dotąd używano chyba przy obliczaniu drogi na Syrjusza lub do innej gwiazdy, błądzącej w przestworzach niebieskich. Rzeczpospolita wstąpiła tedy w sferę finansowych biljonów jako trzecia, a więc po Rosji i Austrji, a prawdopodobnie równocześnie z Niemcami.

Atoli te cyfry będą wyglądały inaczej po przeliczeniu ich na złoto. Biljony bowiem nasze spadną przy przeliczeniu według parytetu złota do 771 miljonów franków szwajcarskich.

A zatem obciążenia podatkowe, wobec tego, że ludność państwa liczy 27 miljonów, wypadnie zaledwie 28,55 złp. rocznie na głowę.

A teraz małe porównanie: W roku 1910, tj. zanim rozpoczęły się wielkie przedwojenne zbrojenia, obciążenie podatkowe w Niemczech wynosiło 144 mk. na głowę, we Francji 107 m., w W. Brytanji 106 mk., w Austrji 86 mk., na Węgrzech 76 mk. w Rosji 44 mk., w Turcji 28 marek.

Polak płacił zatem w zaborze niemieckim 144 mk., austrjackim 86 mk., rosyjskim 44 mk.

Przypomnijmy nadto, że marka złota liczyła 1,23 franków złotych.

Wynika stąd, że budżet naszego państwa, względnie całe pokrycie budżetu państwowego bez deficytu wymaga obecnie obciążenia obywatela b. zaboru pruskiego blisko sześć razy mniejszego niż przed wojną, obywatela b. zaboru austrjackiego przeszło trzy razy mniejszego niż przed wojną, obyw. zaboru rosyjskiego prawie dwa razy mniejszego niż przed wojną.

I w tych warunkach nie możemy końca z końce związać?

KRONIKA.

— PREZ. WOJCIECHOWSKI OBYWATELEM HONOROWYM M. KALISZA.

Na wczorajszym posiedzeniu Rada Miejska jednogłośnie uchwaliła wysłać delegację do p. prez. Wojciechowskiego z prośbą, aby zechciał przyjąć obywatelstwo honorowe m. Kalisza, z którym połączony jest wspomnieniami młodości. W skład delegacji weszli: p. prez. Koszutski, z ramienia Magistratu oraz ks. pastor Wende i p. prez. Młynarski z ramienia Rady Miejskiej.

— WIECZÓR TANECZNY PRACOWNIKÓW MIEJSKICH.

W czwartek dnia 1 lutego rb. w Sali Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijańskich Piekarska 7, odbędzie się Wieczór Taneczny Pracowników Miejskich m. Kalisza.

Organizatorami wieczoru są gospodarze zabaw zeszłorocznych, które wówczas wypadły bardzo pomyślnie.

Jak nam wiadomo poczyniono i teraz wszelkie kroki by zapowiedziana zabawa udała się znakomicie.

Wejście tylko za zaproszeniami.

— KONCERT.

W środę dnia 31 stycznia odbędzie się w sali Tow. Muzycznego Koncert recital, gdzie drugi raz w naszem mieście wystąpi znany 10-cio letni pianista—wirtuoz i kompozytor Sasza Helman program zapowiada być bardzo zajmujący.

— PODZIĘKOWANIE.

Szan. Tow. śpiew. im św. Cecylji za bezinteresowne odegranie dramatu p. t. „Bolszewicy“ Szan. Zarządowi Stow. Rzem. Ch. za łaskawe odstąpienie sali, Sz. p. Szarszewskiemu za chętne wypożyczenie mebli i wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zebrania funduszów na franciszkański kościół serdeczne „BÓG ZAPŁAĆ“ składa ks. M. MADZUREK. gwardjan OO. Franciszkanów.

— ZABAWA MASKOWA.

W dniu 10 lutego 1923 r. staraniem Kołą Młodzieży Wioślarskiej w lokalu K. T. Wioślarskiego odbędzie się ZABAWA MASKOWA dla członków i osobiście wprowadzonych przez nich gości.

Karty wstępu wykupić można codziennie w lokalu K. T. W. od 6—8 wieczorem u dyżurnych gospodarzy.

Karty wstępu wydawane będą tylko do dnia 7 lutego włącznie.

— PODROŻENIE KOLEI o 50 PROC.

Jak się dowiadujemy, ministerstwo kolei żelaznych podnosi z dniem 1 lutego br. taryfę osobową i bagażową na kolejach państwowych o 50 procent.

Podwyżkę tę uzasadnia ministerstwo wzrostem kosztów eksploatacji kolei w styczniu br. oraz wzrostem cen węgla o 140 procent w stosunku do cen grudniowych.

— ZAWODY PIŁKI NOZNEJ.

W dn. 2 lutego r.b. t.j w nadchodzący piątek odbędą się w Nowym Parku o godz. 11 przed południem zawody piłki nożnej pomiędzy drużyną 25 p.a.p. a reprezentacyjną drużyną uczni kiliskich szkół średnich. Wrazie niepogody zawody odłożone będą do niedzieli dn. 4 lutego r.b.

— O UREGULOWANIE ULICY NOWEJ.

Zwracamy uwagę odpowiednim czynnikom na skandaliczne stosunki panujące na ul. Nowej. Chodniki w wielu miejscach są tam powyrywane i są miejsca, które zwłaszcza po deszczu są wprost nie do przebrnięcia. Na domiar złego ulica ta jest bardzo podle, a właściwie prawie wcale nie oświetlona, tak iż wieczorami bywały już wypadki zwichnięcia przez przechodniów nóg. Władze naszego miasta winny jaknajszybciej wziąć pod swą opiekę tę upośledzoną ulicę.

— PRZYCHWYCONY ZŁODZIEJ.

Do mieszkania Szyji Dawida Mosena, Nowy Rynek Nr. 2 w czasie jego snu zakradł się do mieszkania złodziej i schwyciwszy dwie sztuki materjału rzucił się do ucieczki, został jednak przytrzymanym. Złodziejem okazał się znany dobrze urzędowi śledczemu z notorycznych kradzieży Józef Ropotacki.

— KOZY GINĄ..

W nocy z dn. 28 na 29 b.m. niejakiemu Antoniemu Nyckowi skradziono z drwalnika kozę wartości 60.000 mk.

— WALKA Z ALKOHOLIZMEM.

Za opilstwo i czynienie awantur na ulicy sprowadzeni zostali do komisarjatu pol. państw. niejacy: Stefan Andrzejewski, Wiejska Nr. 27, J Tomczak z Chmielnika, gm. Tyniec oraz Kazimierz Soliński, Woźniak i Wawrzyniak, trzej ostatni liczący zaledwie po 18 lat.

— PRZEZ KRATE ZA KRATE.

Sprowadzono do komisarjatu pol. państw. Józefa Pietrzaka, lat 19, zamieszkałego w Kaliszu przy ul. Dobrzeckiej Nr. 23, którego zatrzymano z skradzioną żelazną kratą. Na podobne kradzieże od dłuższego już czasu skarżyli się właściciele nieruchomości w okolicach ul. Dobrzeckiej, Piaskowej i Kościuszki.

— MIŁY SYNALEK.

Niejaki Józef Janiak, zamieszkały w Chmielniku gm. Tyniec. zameldował policji, że syn jego Józef zamieszkały w Poduchowie, gm. Brudzew skradł mu z mieszkania 1 parę butów, 1 parę spodni oraz 1 marynarkę, wartości 115.000 mk.

— KRADIEZ.

W dn. 15 stycznia z mieszkania Łachmana Bochlendra, zamieszkałego w Praszce, pow. Wieluńskiego nieznani sprawcy skradli następujące rzeczy: 1 futro pokryte granatowem suknem z kołnierzem karakułowym z czarnymi dublonami. 1 czarne długie palto, 1 siwą marynarkę i takież spodnie, 1 marynarkę bronzową i 1 płaszcz gumowy ogólnej wartości 820.000 m.

Romantyczne zajście w hotelu.

Wczoraj po północy do hotelu „Sport“ przy ul. Nowosenatorskiej zgłosiła się młoda para: 27-letni Leon Sosnowski, zecer (Brzeska 14), 29-letnia Michalina Ulisowa, (Targówek, Biruty Nr. 14) żona szewca z Kołomyji, z mężem niemieszkająca od roku.

Przybyli zajęli pokój Nr. 33. W niespełna dwie godziny po przybyciu Ulisowa wyszła na ulicę, zbliżyła się do najbliższego posterunkowego i poleciła mu aresztować się, gdyż przed chwilą oblała kwasem siarczanym śpiącego w hotelu kochanka swego za to, że wywiózł ją od męża, a obecnie nie może dać jej na utrzymanie.

Posterunkowy udał się wraz z Ulisową do hotelu, gdzie zastano wijącego się z bólu Sosnowskiego. Miał on poparzoną twarz, szyję i uszy. (Nadto popalona jest bielizna hotelowa. Lekarz Pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy, przewiózł ofiarę dikiej zemsty do szpitala św. Ducha. Ulisową aresztowano.

NOWY TRYUMF HIRURGJI.

Z Kopenhagi donoszą o osobliwym, a zupełnem powodzeniem uwieńczonym zabiegu chirurgicznym, który udało się dokonać tamtejszemu znakomitemu chirurgowi, prof. Roosingowi.

Na wykładzie w kopenhaskiem Towarzystwie lekarskiem, zdał ten profesor sprawę z operacji jaką dokonał na 34-letniej kobiecie, która z powodu ciężkiej choroby przewodu pokarmowego nie mogła w zupełności przyjmować pokarmów. Przeciął on jej skórę na piersiach i pod nią umieścił rurkę kauczukową, której górny koniec połączył zapomocą dalszej operacji z górną częścią przewodu pokarmowego, a dolny—z żołądkiem. W ten sHposób powstał sztuczny przewód, przez który zżuty w ustach pokarm dostaje się do żołądka.

Operacji tej dokonał prof. Roosing w sierpniu 1921 roku, lecz nie podawał jej do wiadomości publicznej, czekając na wynik w przeciągu dłuższego czasu.

Otóż, osoba operowana ma się dotąd zupełnie dobrze i odżywia się na tyle, iż może spełniać funkcje matki 5-ga dzieci i gospodyni domu.

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

Korzystaj z wielkiej wyprzedaży resztek!

W razie gdyby ceny naszych towarów nie okazały się o połowę tańsze od cen rynkowych, przyjmujemy z powrotem. Towary wysyłamy bez zadatku po otrzymaniu adresu. Dziesiątki tysięcy osób przekonało się, że najtańszym źródłem zakupu towarów jest

„WARSZAWSKA KONKURENCJA“

dowodem czego świadczą tysiące listów napływających z gorącemi podziękowaniami za solidność i taniość naszych towarów.

Resztki na ubrania i kostjumy.

Resztki nasze nadają się na śliczne męskie ubrania, kostjumy damskie lub pokrycia bekiesz i futer, resztki te są z materjałów ubraniowych pierwszorzędnych fabryk, pełnej szerokości we wszystkich kolorach, czysto wełniane.

Ze sztuki było u nas sprzedawane:

Dawniej za 3 mtr. gat. I	65,000	obecnie za 3 mtr.	39,000
„ II	82,0 0	„	60,000
„ III	112,000	„	9 ,000
„ IV	128,000	„	110,000
„ V	150,000	„	130,000

Na żądanie klijenta dodajemy pełen komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, kieszenie i do rękawów po mk 24,000, wyższy gat. mk. 30,000 i najwyższy gat 40,000.

Resztki na palta jesienne i zimowe.

Gat. I 30,000 za metr, gatunek II 46,000, gatunek III-ci 58,000 gat. IV 64,000.

Resztki na palta są to materjały na palta męskie lub damskie, jesienne lub zimowe. Ulster i Velour we wszystkich kolorach po lewej stronie krata, zastępująca podszewkę.

Resztki na kupony spodniowe.

Czysto wełniane czarne tło w białe paseczki do ubrań wizytowych po 20,000 czysto kamgarnowe po 30,000 i 42,000, podszewkę do spodni po 5 i 7 tysięcy mk. Polecamy na czarne lub granatowe ubrania bostony po starych cenach:
Boston 1, 23,500 mk za metr Boston 2, 38,400 mk. za metr. Boston 3, 54,500 mk. za mtr., Boston 4, 75,000 mk. za metr.

Materjał pluszowy w prążki na spodnie, kurtki w różne kolory po 12, 14 i 16 tys mk za metr.

Materjały damskie.

Materjał „York“ czysto wełniany na suknie we wszystkich kolorach nadające się na eleganckie szykowne suknie po 15 tys. mk. za metr. Szewioty damskie najlepszego wyrobu podwójnej szerokości we wszystkich kolorach 11,500 za metr. wyższy gatunek po 14 tys. mk za mtr. Materjał trykotina jedwabny 180 c/m szerokości we wszystkich najmodniejszych kolorach: odcinek na całą bluzkę 27 tys mk. odcinek na całą suknię 60 tys. mk. Materjał gabardine we wszystkich kolorach specjalnie na kostjumy 48 tys. mk. za metr. Sztuczki na całe spódniczki gładkie i w krateczkę albo paski po 10 tys. mk. Sztuczki na bluzki po 8 i 10 tys. Materjał plusz angielski gładki bardzo efektowny i trwały na dziesiątki lat po 70 tys. mk. za metr. (na płaszcz potrzeba 3 metry). UWAGA; Przy zamówieniach na resztki prosimy załączyć w liście następujący wycinek:

Kupon na kupno resztek w Warszawskim składzie Fabrycznym **„Warszawskiej konkurencji“**
Warszawa, Zielna 51 (róg Królewskiej
Czytelnik „Gazety Kaliskiej“
Imię i nazwisko .... Poczta ....
wieś .... № domu ...... Powiat .... Ziemia ....

Zamówienia wysyłamy pocztą za pobraniem (zaliczenie) płaci się przy odbiorze Opakowanie na rachunek zamawiającego 2500 mk. Zamówienia prosimy adresować bezpośrednio:

do Warszawskiego Składu Fabrycznego „WARSZAWSKA KONKURENCJA“
Sp. z ogr. odp.
Warszawa, Zielna 51, (róg Królewskiej)
Telefon № 175-91. 260

Przetarg.

Komisarjat Kaliskiej Grupy Obozów Internowanych ogłasza niniejszym przetarg ofertowy na dostawę mięsa dla obozów internowanych (około 20.000 kg.) miesięcznie.

Oferty z podaniem cen i warunków dostawy należy nadsyłać do dnia 5 lutego 1923 r. włącznie.

270 KOMISARZ.

OGŁOSZENIE.

Zarząd lasów m. Kalisza ogłasza, że w dniu 7 lutego r. b. o godzinie 11 rano odbędzie się powtórna sprzedaż przez licytację pojedyńczemi sztukami 190 sztuk sosny i 3-ch topoli znajdujących się w lesie Wolica.

Licytacja odbędzie się na osadzie strzelca, mieszkającego w lesie Wolica.

Powyższe sztuki są wynumerowane, chcący obejrzeć winien zgłosić się do strzelca o wskazanie.

268 **Zarząd lasów miasta Kalisza.**

Zginął paszport wydany przez Urząd gminy Tyniec na imię Stefana Indrasiaka. 266

Zginęła karta powołania wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Haima Katza rocznik 1888 oraz metryka urodzenia wydana w Warcie na takież samo imię. 265

Zginęła karta powołania wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Antoniego Zynera rocznik 1896. 262

Zginęła karta powołania wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Franciszka Kuświka rocz. 1888. 263

Zginęła karta zwolnienia wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Edwarda Snodzińskiego rocz. 1897.

Zginął paszport wydany przez Urząd gm. Kamień na imię Józefa Nowakowskiego oraz karta demobilizacyjna wydana przez 2 Pułk Ułanów w Suwałkach na takież imię rocznik 1897. 275

Zginęła karta zwolnienia wydana przez 65 Pułk na Pomorzu na imię Szczepana Łuskawki rocz. 1897.

Zginął paszport wydany przez Urząd gm. Żydów na imię Jana Owczarka oraz karta powołania wydana przez PKU. w Kaliszu na takież imię rocznik 1894. 276

Zginęło odroczenie wojskowe wydane przez PKU. w Kaliszu na imię Romana Glinkowskiego rocz. 1895.

Zginęła karta powołania wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Leona Adamczewskiego rocz. 1888.

Zginęła karta bezterminowego urlopu wydana przez 78 Baon Zapasowy w Brześciu nad Bugiem na imię Depczyńskiego Franciszka rocznik 1898 oraz dowód osobisty wydany w Kaliszu na takież imię 278

Zginęła karta zwolnienia wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Wawrzyńca Marczaka rocz. 1897. 269

Zginęła karta zwolnienia wydana przez 45 pułk w Włodzimierzu Wołyńskim na imię Adama Majdy rocznik 1899. 273

Każdy kto chce stworzyć sobie źródło zarobku przez fabrykację artykułów łatwy zbyt mających zechce się zwrócić dołączywszy na odpowiedź 1000 mk. **do Bydgoszczy,** Pocztowa Nr. 3 Sędziwoj. 272

T-wo Kredyt. Spółdzielcze w KALISZU (Majkowska 1)
Poszukuje
buchaltera (ki)
izraelity ze znajomością buchalterji amerykańskiej. Oferty z referencjami złożyć można codziennie w biurowych godzinach. 258

Ból głowy, migrenę, newralgię usuwają powszechnie znane proszki z „kogutkiem“ **„Migreno Nervosin“.** Żądać w aptekach i składach aptecznych proszków z „Kogutkiem“. 1919

Osoba inteligentna

w starszym wieku poszukuje miejsca do zarządu domem na wieś. Kalisz, ulica Podgórze 7. I piętro № 5a. 240

Do sprzedania

kamienie młyńskie, szmerglowe, elewator, cylinder, kareta stara przechodzona. Także przyjmuje się jęczmień na kaszę.

Wiadomość: Kalisz, ulica Turecka № 4. 267

PLANTA | PLANTA | PLANTA | PLANTA

144

Spółka Akcyjna

„PLANTA“

poleca wypróbowane mieszanki roślinne.

ASTMOZA do picia przeciw duszycy (astmie.)
LAPIFELOSA o przyjemnym smaku przeciw kamieniom żółciowym,
KAPILOSAN do wzmocnienia włosów i mycia głowy.

Sp. Akc. „PLANTA“ Warszawa, Chłodna 43, Tel. 102-12.

PLANTA | PLANTA | PLANTA | PLANTA

PLANTA PLANTA PLANTA PLANTA

NAPRAWY
Motorów Elektrycznych Dynamo Maszyn
wykonują 89
K. Gaertig i Sp. T. z o. p. Poznań.
Oddział pracowni elektromechanicznych.
Ul. Półwiejska 35. Telefon 3584.

Z mojej fabryki polecam do natychmiastowej dostawy:

Papę dachową, lepnik smołę z węgla kamiennego destylowaną cementowe czerwone falcowe dachówki,

WŁADYSŁAW LEWANDOWSKI,
FABRYKA PAPY
TCZEW—Pomorze. 2382

ZAPOWIEDŹ

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) rolnik Władysław Kraszkiewicz, nieżonaty, zamieszkały w Kościelcu pow. Kaliskim, syn rolnika Stanisława Kraszkiewicza i żony jego Katarzyny z Gilów, zamieszkałych w Kościelcu, 2) niezamężna Marjanna Larkówna, bez zawodu zamieszkaław Trzebinie pow. Koźmińskim, córka rolnika Wojciecha Larka i żony jego Wiktorji z Ostrowskich zamieszkałych w Trzebinie, chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Kościelcu i Trzebinie.

Koźmin, dn. 22 stycznia 1923 roku.

Redaktor M. BADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska“ Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej“ Aleja Józefiny 1.